

TSK vs Suriye Demokratik Güçleri

Pençe-Kılıç Harekâtı ve ABD

Her ne kadar koaliyon güçleri, birkaç günlük aradan sonra Doğal Kararlılık Harekâtı kapsamında ortak eğitim ve tatbikatlar ile devriyelere yeniden başlamış olsalar da, geçen birkaç günlük sürede devam eden Türk saldırıları, bu faaliyetlere Suriye Demokratik Güçleri'nin (SDF) tam olarak katılımını engelleyerek ve gayretlerini terör örgütü üzerine yoğunlaştırmasını tehdit ederek, koalisyon güçlerinin uzun vadeli hedeflerini baltalamakta ve SDF'yi de bölgedeki ABD'nin düşmanları ile daha yakın ilişkilere girmeye zorlamaktadır.

Yazarlar: Caroline Rose, Aram Shabanian, Calvin Wilder, NEWLINES INSTITUTE, 07 Mart 2023

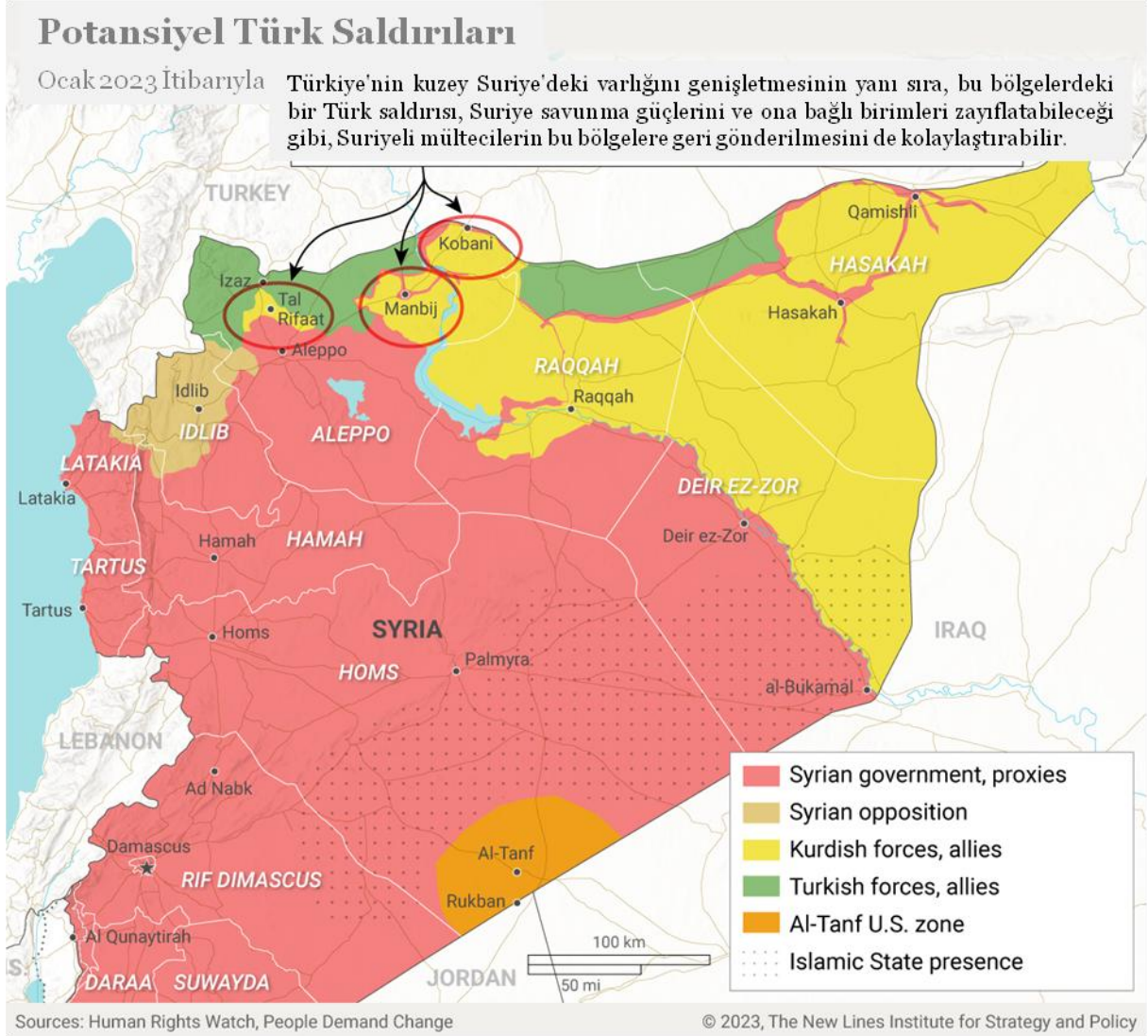
Çeviren: Ercan Caner, Sun Savunma Net, 17 Mart 2023

Türkiye'nin desteklediği Suriyeli savaşçılar, Halep kuzeyinde yer alan Marea kentinde, ABD destekli Kürt-Arap ittifakı, Suriye Demokratik Güçleri kontrolündeki bölgede cephe hattı üzerinde görülürken, 06 Aralık 2022. Fotoğraf: OMAR HAJ KADOUR/AFP via Getty Images

Kürt liderliğindeki militan grupları hedef alan ve uzun süreden beri devam eden Türk askeri gayretlerinin en son sürümü olan Pençe-Kılıç Harekâtı, kilit altyapı ve komuta merkezlerini hedef alarak, mevcut cephe hatlarını bulanıklaştırarak ve yerel

paydaşlar arasındaki öncelikleri iyice karmaşık bir hale getirerek, kuzeydoğu Suriye'deki güvenlik çabalarındaki belirsizliği iyice artırmıştır. Her ne kadar bir Türk kara askeri harekâtı beklenmiyor olsa da, Türk kuvvetlerinin bölgede sürdürdüğü yoğun bombardıman ve hava saldırıları, Suriye'nin kuzeydoğusunda İslami Devlet Terör Örgütü'neⁱⁱ karşı yürütülen ve ABD destekli Suriye Demokratik Güçleri (SDF-Syrian Democratic Forces)ⁱⁱⁱ ile NATO üyesi Türkiye arasında bölgesel istikrarı korumak amacıyla yapılan kırılğan ve sık sık ihlal edilen bir ateşkese bağlı olan operasyonun (C-ISIS: Counter Islamic State), istikrarsız ve riskli doğasını bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Kürt liderliğindeki SDF, Türk hava saldırılarına karşı savunma yapabilmek ve olası bir kara saldırısına hazırlanmak amacıyla; kuvvetlerinin yerlerini ayarlamak zorunda kalmıştır. SDF yetkilileri, İslami Devlet Terör Örgütü'nü hedef alan operasyonları geçici olarak durdurmak zorunda kalmış ve örgütün tutuklu elemanlarının tutulduğu ve yaşadığı yerleri terk etmek zorunda kalanların barındığı tesislerin güvenliğini sağlayan ve temizleme operasyonları düzenlemek amacıyla ortak devriyeler icra eden güçlerini, Türkiye ile cephe hattı boyunca savunma çabalarını desteklemek için yeniden tertipleme zorunda kalmıştır. Bu gelişmeler,

SDF'nin odak noktasının değişmesinin, İslami Devlet Terör Örgütü'ne kuzeydoğu Suriye'de yeniden canlanma ve yapılanma fırsatı verebileceğine dair endişelere yol açmıştır. 20 Kasım 2022 tarihinde başlayan Pençe-Kılıç Harekâtı kapsamında Türkiye'nin sivil altyapıyı hedef alması ise bölgesel insani güvenlik çabalarının istikrarını tehlikeye sokmuştur. Gelinen durum, ortak kapasite ve stratejide bir dizi kör noktayı aydınlatarak, Türkiye kaynaklı konjonktürel güvenlik tehditleri karşısında, ABD liderliğindeki koalisyonun^{iv} uzun vadeli sürdürülebilirliği konusunda önemli soruları gündeme getirmektedir.

Tümgeneral Jamie B. Jarrard^v, Münbiç Askeri Konsey komutanı Muhammed Abu Adel ile kuzey Suriye'de bir arada görülürken. Bay Adel'in kuvvetleri, Suriye'de İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı sürdürülen mücadelede ABD'nin kilit Kürt kuvvetlerindedir. Fotoğraf: Susannah George/Associated Press.

Türkiye'nin kuzeydoğu Suriye'ye yönelik Barış Pınarı Harekâtı^{vi} saldırısını sona erdiren 2019 ateşkes anlaşmasına dönüşü teşvik etmeye çalışan ABD şu iki gerçeği kabullenmek zorundadır. İlk olarak, Türkiye'nin kuzeydoğu Suriye'deki toprak ihlalleri yakın gelecekte İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı sürdürülen operasyonları baltalamaya devam edecektir. Günümüze kadar gelinen aşamada Türkiye, her zaman bir kara harekâtına yol açmayabilecek, ancak yine de SDF ve müttefik kuvvetler tarafından gerçekleştirilen operasyonlarda aksamalara ve hatta personel güvenliğine yönelik doğrudan tehditlere neden olabilecek; hava saldırıları ve askeri güç kullanma tehditleri içeren rutin bir tırmandırma modeli oluşturmuştur. İkinci olarak, SDF aynı

anda hem İslami Devlet Terör Örgütü'ne hem de Türkiye'ye karşı bir savaş yürütebilecek kapasitede değildir. ABD ve koalisyon ortakları, Türkiye'nin SDF'ye karşı sürdürdüğü öngörülen tırmandırma döngülerini önceden bozacak, uzun vadeli ve sürdürülebilir bir askeri ve siyasi acil durum stratejisi (B Planı) oluşturmak zorundadır.

Süleymaniye ve Erbil kentlerindeki Koalisyon Müşterek Görev Kuvveti eğitim merkezlerinde İleri Düzey Eğitmen unvanını alan kadın peşmergeler, silah arkadaşlarına; silah kullanımı, ilk yardım, silahlı çatışma hukuku ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi alanlarında eğitim verebilecek hale gelmişlerdir. ABD liderliğindeki koalisyon, İslami Devlet Terör Örgütü'nü parçalama ve yenilgiye uğratma konusundaki kararlılığını korumakta ve istikrar çabalarını uygulamak amacıyla müttefikler ve ortaklarla birlikte çalışmaya devam etmektedir. 27 Kasım 2019 Fotoğraf: ABD Ordusu Çavuş Gary A. Witte

SDF & Azalan Kapasitesi

Suriye Demokratik Güçleri, ABD öncülüğündeki koalisyonun Suriye'nin kuzeydoğusunda İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı yürüttüğü BWT^{vii} (By, With, and Through) yaklaşımının ana unsuru olarak kullanılmıştır. ABD, Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu ile arasındaki rekabete odaklanmayı sürdürürken, Savunma Bakanlığı, Orta Doğu bölgesindeki ileri harekât varlığının yükünü büyük ölçüde hafifletmek amacıyla BWT yaklaşımına bel bağlamıştır. ABD bu yaklaşımı özellikle Irak ve Suriye'deki operasyonlarında uygulamış ve sahadaki ortak güçlerin eğitim, istihbarat paylaşımı ve koordinasyonunu kolaylaştırmak

maksadıyla daha küçük çaplı askeri birlik ve yükleniciler kullanmıştır. Ancak, Suriye’de bugüne kadar çözülemeyen iç savaş, ABD’nin BWT yaklaşımını karmaşık bir hale getirmiştir.

Suriye iç savaşındaki rahatsız edici açmaz sürerken, ABD müttefiklerini yakın vadeli hedefler konusunda bir noktada tutmak için mücadele etmiştir ve bu durum, İslami Devlet Terör Örgütü’nü yenmek ve halen komşu ülkelerde yaşayan beş milyon mülteciyi^{viii} ülkelere geri döndürmek de dâhil olmak üzere hedeflerin nasıl önceliklendirileceği konusunda sürtüşmelere yol açmıştır. Bu gerginlik hiçbir yerde, Türkiye’nin SDF’yi cihatçı gruplardan daha büyük bir tehdit olarak gördüğü Suriye’nin kuzeydoğusundaki kadar bariz değildir.

BWT yaklaşımını kuzeydoğu Suriye’de uygulama çabaları, operasyonel kapasitesini artırma ve İslami Devlet Terör Örgütü gibi tehditleri sınırlamak maksadıyla güvenlik sorumluluklarından kurtulmaya çalışan ABD’nin SDF’yi başlıca ortağı olarak benimsemesine yol açmıştır. Birleşik Müşterek Görev Kuvveti - Doğal Kararlılık Harekâtı’nın (OIR – Operation Inherent Resolve) 2015 yılından beri bu güçlere danışmanlık yapma, yardım etme ve imkân sağlama çabalarında SDF, kapasite geliştirme gayretlerinde bir başarı öyküsü haline gelmiş ve ABD Savunma Bakanlığı Genel Müfettiş Ofisi raporlarına göre SDF unsurları, konvansiyonel ve terörle mücadele operasyonlarını kendi başına yürütebilecek orta derece yetenekli bir statüye kavuşmuştur.

Konvansiyonel ve terörle mücadele operasyonlarını kendi başına yürütebilecek hale gelen SDF bunun yanı sıra, ülke içinde, yaşadıkları yerlerden ayrılmak zorunda kalan insanlar için tesis edilen 24 adet merkez ve çeşitli kampları koruyan bir iç güvenlik teşkilatı, komandolar ve istihbarat elemanlarından oluşan bir ağ da tesis etmektedir. SDF’nin planlama, istihbarat, çevre güvenliği ve komuta ve kontrol alanlarında ulaştığı seviye, ABD’nin Doğal Kararlılık Harekâtı bütçesini azaltmasını ve kuzeydoğu

Suriye'deki personel sayısını 2200'den 1000'e düşürmesini sağlamıştır. SDF, sadece 2022 yılında ABD ile birlikte; 215 İslami Devlet Terör Örgütü üyesinin gözaltına alınmasını ve 466'sının da öldürülmesini sağlayan, 100'den fazla operasyona katılmıştır.

Ancak, ABD'nin ortağı olan SDF'nin kapasitesi ve güvenilirliği, Türkiye'nin saldırıları nedeniyle istikrarsız bir hale gelmiş ve koalisyonun İslami Devlet Terör Örgütü ve diğer üçüncü taraf aktörlere karşı mücadelesinde ivme kaybedebileceği boşluklara neden olmuştur.

Temmuz 2022'de, Kamışlı'da içinde buldukları araca düzenlenen bir Türk dron saldırısında ölen üç kadın YPJ savaşçısı. Olayın ardından bir açıklama yapan Mazloum Abdi, Türkiye'nin kadın savaşçıları öldürmesinin İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı yürütülen mücadeleyi baltaladığını iddia etmiştir. ABD Merkez Komutanlığı yaptığı resmi açıklamada, Jiyân Tolhildan'ın terör örgütüne karşı sürdürülen operasyonlardaki rolünü övmüş, ABD'nin bu yaklaşımı AKP ve CHP sözcüleri tarafından şiddetle kınanmıştır.

Pençe-Kılıç Harekâtı'ndan önceki aylarda Türkiye'nin gerçekleştirdiği bir dizi sınır ötesi saldırı ve Türk kuvvetleriyle SDF kontrolündeki bölgelerdeki kuvvetler arasındaki görmeyerek hedef gözetmeksizin yapılan atışlar, Suriye Demokratik Güçleri'ni farklı yönere çekmeye başlamış ve İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı koymak ve beklenen bir Türk saldırısına karşı savunma yapmak için kaynaklarını kullanma konusunda seçim yapmaya zorlamıştır.

Türk saldırıları, ABD'nin insan istihbaratı ve sık olarak yapılan İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı düzenlediği operasyonlarda güvendiği iyi eğitilmiş SDF subayları ve terörle mücadele kadrosuna ağır darbeler indirmiştir. Açık kaynak araştırmacısı Alexander McKeever tarafından toplanan verilere göre; en son gerginlik tırmanma anında, Türkiye ve desteklediği vekâlet savaşçıları^{ix}, 19-30 Kasım 2022 tarihleri arasında düzenledikleri saldırılarda, Suriye'nin kuzeydoğusundaki İslami Devlet Terör Örgütü karşıtı operasyonlarda çok büyük bir rol oynayan SDF'nin seçkin komando birliklerinden sekiz kişi ve Terörle Mücadele Birimi'nin iki üyesi dâhil olmak üzere yaklaşık 30 SDF savaşçısını öldürmüştür.

Ayrıca, Türk hava saldırılarında SDF'nin özel harekât terörle mücadele gücü komutanı Jiyan Tolhildan da öldürülmüştür. Temmuz 2022'de, Ankara yeniden kuzeydoğu Suriye'ye yönelik bir kara işgali tehdidinde bulunurken, düzenlenen bir Türk insansız hava aracı saldırısında, SDF'nin bir komutan yardımcısı ve yanındaki en az iki savaşçı arkadaşını öldürülmüştür.

Al-Hol mülteci kampında yürüyen bir kadın, Suriye, 02 Nisan 2019: Fotoğraf: Reuters

Sürekli Türk bombardımanları SDF'nin harekât serbestisini kısıtlamakta ve liderlerini kendi güvenliklerini sağlamak amacıyla izolasyona zorlayarak, grubun kontrolü altındaki Suriye topraklarının yaklaşık üçte birinde koordinasyon ve istihbarat paylaşma imkân ve kabiliyetlerini kısıtlamaktadır. Uzun vadede Türk saldırılarının bu etkisi, Suriye Demokratik Güçleri'nin personel ve kurumsal kapasitesini azaltmakta ve Türkiye'nin hedefinde olduklarını bilen SDF unsurları ve gönüllülerinin moralini bozmaktadır.

Savunma Bakanlığı Genel Müfettiş Ofisi tarafından hazırlanan operasyonla ilgili son üç aylık Kongre raporunda, SDF'nin güç kapasitesinin Türkiye ile tırmanan gerginlik

nedeniyle azaldığı teyit edilmiştir. Savunma Bakanlığı gelişmeleri endişeyle takip ettiğini vurgulamış ve İslami Devlet Terör Örgütü'nün, özellikle yaz ayları ve sonbahar başlarında SDF'ye ve koalisyon hedeflerine yönelik saldırılarının şiddet ve sıklığında dikkate değer bir artış olduğuna dikkat çekerek, terör örgütünün operasyonlara ara verilme ve azalan koalisyon gücünü, yeniden toparlanmak ve güç kazanmak için kullanabileceği uyarısında bulunmuştur.

Suriye'nin kuzeyindeki İdlib eyaletinde Sınır Tanımayan Doktorlar (Médecins Sans Frontières) tarafından işletilen bir hastanenin Rus hava saldırıları ile vurulmasının ardından enkâzın başına toplanan insanlar. Fotoğraf: Ghaith Omran/AFP/Getty Images

Türk saldırılarına maruz kalan SDF güçleri, mecburen iç güvenlik harekâtı ile İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı yürüttüğü operasyonları dengelemek zorunda kalmıştır. 29 Kasım 2022 tarihinde Deir ez-Zor'daki Kürt iç güvenlik gücü Asayiş'e bağlı personel, 10 kişilik bir terör örgütü hücrelerinden bir yığın kısa menzilli tanksavar silahı, otomatik tüfek ve mühimmatı ele geçirerek grubu dağıtmıştır.

SDF, teröristleri temizleme operasyonları yerine, Asayiş unsurları İslami Devlet Terör Örgütü üyelerinin gözaltında tutuldukları derme çatma tesisleri koruma ve teröristlerin firar girişimleriyle uğraşmak zorunda kalmışlardır. 23 Kasım 2022'de el-Hol kampına düzenlenen iki Türk insansız hava aracı saldırısında, terör örgütü savaşçılarının aile üyeleri de dâhil olmak üzere 50.000 yerinden edilen insanı barındıran kampı koruyan, ABD tarafından eğitilmiş sekiz kadar SDF savaşçısının öldürüldüğü bildirilmiştir. İHA saldırısı, birkaç tutuklunun gardiyanlar ele

geçirmeden önce kaçmaya çalışmasına yol açarak, İslami Devlet Terör Örgütü bağlantılı tutukluların düzenli olarak kaçmaya çalıştığı ve diğer sakinlere saldırdığı bu kamptaki kırılan güvenlik durumunu bir kez daha teyit etmiştir.

Türk Saldırılarının Altyapı Hasarı

Türkiye tarafından düzenlenen saldırılar sadece SDF savaşçılarına hedef almamakta, bunun yanı sıra Özerk Yönetim'in gelir akışını düşürme ve bölge sakinlerine hizmet sunma imkân ve kabiliyetini azaltma hedefiyle kuzeydoğu Suriye'deki sivil altyapıyı da vurmaktadır. Türkiye'nin olası uzun vadeli bir hedefi, gelecekte geri dönüş çabalarına yer açmak maksadıyla, Suriye sınırına yakın bölgelerin nüfusunu azaltmak olabilir. Pençe-Kılıç Harekâtı'nın Kasım 2022 ortasında başlamasından bu güne kadar geçen sürede, Türk saldırıları kuzeydoğu Suriye'de bir hastane, mermer fabrikası, bir tahıl ambarı ve iki elektrik santrali dâhil olmak üzere bir dizi sivil altyapıyı hedef almıştır.

Bu yüzyılda insanlığın karşı karşıya olduğu en ciddi sorunlardan bir tanesi hiç kuşkusuz küresel iklim değişikliğidir. Birçok ülke bu sorunu öncelikler sıralamasında en başta değerlendirmektedir. Türkiye'nin içinde bulunduğu Doğu Akdeniz ve Orta Doğu bölgesinin artacak sıcaklıklardan, yağışlardaki azalmadan, kuraklık ve çölleşmeden ciddi olarak etkileneceği öngörülmektedir. Karadeniz bölgesi dışındaki bölgelerimiz özellikle yaz mevsiminde aşırı sıcaklardan etkilenecek, kuraklıklar yaşanacaktır. Önümüzdeki dönemlerde kent planlanmasında, tarımda, sanayide ve enerji yatırımlarında sürdürülebilir su kullanımı ve yönetiminin öncelikli olarak programlanması gerektir. Yüzyılın ortalarından itibaren gittikçe zorlaşacak su teminini şimdiden öngörüp, sürdürülebilir su yönetimini plan ve politika olarak benimseyerek, kullanılmış suların tekrar kullanımı ve deniz suyu ve benzeri tuzlu suların tuzsuzlaştırılması gibi yöntemleri ciddi olarak ele almak gerekmektedir.

Bu saldırılar, Türkiye'nin Fırat Nehri'nin kuzeydoğu Suriye'ye akışını kısıtlama, ürün verimine zarar verme, hayvan kalitesini etkileme ve sivillerin içme suyuna erişimini tehdit etme yönündeki, uzun süredir devam eden çabalarıyla paralel ilerlemektedir. Bir bütün olarak ele alındığında, saldırılan yerler, gelecekteki bir işgal için zemin hazırlamaya ve Özerk Yönetimi baskı altına alarak bölgeyi idare etme kapasitesini

azaltmaya odaklanmış gibi görünmekte ve bu dinamik de SDF'nin etkili bir ortak kuvvet olarak hareket etme imkân ve kabiliyetini azaltmaktadır.

Pençe-Kılıç Operasyonu & Son Gelişmeler

SDF ve Türk kuvvetlerinin kısasa kısas gerginlik tırmandırmaları ve giderek artan düşmanca söylemleri, Pençe-Kılıç Operasyonu kapsamında Suriye'nin kuzeyine Yapılacak bir Türk operasyon olasılığını artırmıştır.

10 Ekim 2021: Türkiye, Azez'de iki polis memurunu öldüren füze saldırısından Suriyeli Kürt milis grubu YPG'yi sorumlu tutan bir açıklama yapmıştır.

13 Ekim 2021: Çavuşoğlu, Azez saldırısını bardağı taşıran son damla olarak nitelendirmiş ve Türkiye'nin Suriye'ye yeni bir kara harekâtı için hazırlandığını sinvallerini vermiştir.

14 Ekim 2021: ABD Dışişleri Sözcüsü Ned Price, ABD'nin yeni bir Türk saldırısına karşı çıkıp çıkmayacağı yönündeki bir soruya net bir yanıt vermemiştir.

17 Ekim 2021: Türk mediasında Suriye Ulusal Ordusu'nun yeni bir terörle mücadele operasyonu için hazırlandığına yönelik haberler yer almıştır.

31 Ekim 2021: Biden ve Erdoğan, G-20 zirvesinde kapalı kapılar ardında görüşmüş, sonradan Biden'in Erdoğan'a ABD'nin Suriye'de yeni bir saldırıya izin vermeyeceğini söylediği bildirilmiştir.

05 Kasım 2021: SDF Komutanı Mazloum Abdi ABD ve Rusya baskısı nedeniyle bir Türk saldırısı olmayacağını açıklamıştır.

24 Mayıs 2022: Erdoğan zaman vermeden yakında bir Türk işgali olacağını açıklar.

09 Haziran 2022: Suriye'deki Türk vekâlet savaşçıları yeni bir saldırı beklentisini gösteren seferberlik fotoğrafları yayınladı.

29 Haziran 2022: Biden-Erdoğan görüşmesinde Biden bölgede istikrarın önemini vurgular.

29 Haziran 2022: Türkiye yeni bir kara harekâtı için aceleyle gerek olmadığını açıklar.

13 Kasım 2022: İstanbul'daki bombalı saldırıda 6 kişi ölür. Ve 81 kişi yaralanır. Türkiye Kürt ayrılıkçıları suçlar. SDF sorumluluğu reddeder.

Türkiye destekli bir Suriyeli savaşçı Halep kuzeyindeki Marea'da mevzide görülürken, Aralık 2022. Fotoğraf: Omar Haj Kadour/Getty Images

20 Kasım 2022: Türkiye Pençe-Kılıç Operasyonunu başlatır. Suriye ve Irak'da yüzlerce hedefi bombalar ve kara harekâtı sinyalleri verir.

22 Kasım 2022: ABD güçleri tarafından kullanılan bir üsse düzenlenen hava saldırısında ABD tarafından eğitimci iki SDF savaşçısı ölür.

23 Kasım 2022: ISIS bağlantılı yüzlerce kişinin bulunduğu Al-Hol mülteci kampına düzenlenen Türk hava saldırısında 8 SDF gardiyası ölür.

23 Kasım 2022: Pentagon basın açıklamasında Türk hava saldırıları şiddetle kınanır ve gerginliğin azaltılması çağrısı yapılır.

28 Kasım 2022: ABD savunma bakanı Austin Türk paydaşı Akar ile telefonda görüşür ve Ankara'yı Suriye işgaline karşı uyarır.

07 Aralık 2022: Abdi yeni bir değerlendirme yapar ve ABD ve Rusya baskısı nedeniyle yeni bir Türk kara harekâtının olasılık dahilinde olmadığını söyler.

Sources: Al-Jazeera, Reuters, U.S. Dept. of State, Daily Sabah, Telegram, whitehouse.gov, Middle East Eye, BBC, France 24, CNN, U.S. Dept. of Defense, The Hill, Asharq Al-Awsat

© 2023, The New Lines Institute for Strategy and Policy

Kuzeydoğu Suriye Sivil Toplum Kuruluşu, sadece 20 ve 25 Kasım 2022 tarihleri arasında, petrol ve doğal gaz sahaları ile elektrik santrallerine yönelik saldırılar da dâhil olmak üzere, sivil altyapıya yönelik en az 17 hasar veren saldırı vakasını belgelemiştir. Yerel haber kaynakları, 23 Kasım 2022'de Hasakeh'de çok sayıda benzin istasyonuna hava saldırıları düzenlendiğini ve benzin istasyonlarının

faaliyetlerini askıya almak zorunda kaldıklarını açıklamıştır. Aynı gün Derik/al-Malikiyah'daki bir elektrik santrali yakınında meydana gelen bir saldırı kentte elektrik kesintisine neden olmuştur. Kuzeydoğu Suriye'nin enerji altyapısına yönelik bu saldırılar, birçok bölge sakini evlerini ısıtmak için yakıt tanklarına bel bağladığından, ülkenin zaten kötü durumda olan kış yakıt yetersizliğini daha da kötüleştirmiştir.

Türkiye'nin saldırıları bunun yanı sıra, bölgede gelecekteki ekonomik yatırımları caydırmak gibi ek bir amaca hizmet ederek, Özerk Yönetim^x yeni gelir akışları yaratma ve on yıldan fazla bir süredir süren savaşın yok ettiği altyapıyı yeniden inşa etmek için yabancı yatırımcıları bölgeye çekme girişimlerini de zedelemektedir.

ABD'nin Mayıs 2022'de ülkenin kuzeydoğusuna uygulanan bazı ekonomik yaptırımları kaldırma kararı, kısmen Türkiye'nin hava saldırılarının iş yapmayı çok riskli göstermesi nedeniyle, bölgede herhangi bir yeni ve büyük yatırım projesiyle sonuçlanmamıştır. Zaman içinde Türk saldırıları, Özerk Yönetim'in çalışanların maaşlarını ödeme ve altyapıyı onarma imkân ve kabiliyetini de azaltarak, yeni işe alım ve sürdürülebilir bir ekonomik program umudunu da zayıflatmakta, bölgeyi istikrarsızlaştırmakta ve bölgenin İslami Devlet Terör Örgütü'nün yeniden dirilişine karşı savunmasızlığını da artırmaktadır.

*Suriye Demokratik Güçleri ve ABD askerleri Hasakeh'de bir devriye esnasında.
Fotoğraf: Reuters*

Boşluğu Doldurmak?

Amerika Birleşik Devletleri Merkez Kuvvetler Komutanlığı (CENTCOM)^{xi}, Türk saldırılarına tepki olarak, 23 Kasım-02Aralık 2022 tarihleri arasında İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı, SDF ile müşterek olarak icra ettiği bütün operasyonları

durdurmuştur. Koalisyon güçleri bu dönemde, kapasite boşluğunu doldurmaya yardımcı olmak amacıyla; ortağı SDF'den bağımsız olarak sadece birkaç tatbikat, istihbarat çalışması ve temizlik operasyonları icra etmiştir. SDF Komutanı Mazloum Abdi'nin^{xii} İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı yürütülen operasyonların durdurulduğunu açıklamasından günler sonra koalisyon güçleri, Fransız uçak gemisi saldırı grubunun düzenlediği Chammal Operasyonu^{xiii} kapsamında hava savunma, koruma ve kara kuvvetleri koordinasyon faaliyetlerinin hızlandırıldığını açıklamıştır.

Türk kuvvetleri bölgede saldırılarını sürdürürken, koalisyon güçleri 02 ve 06 Aralık 2022 tarihlerinde al-Jawadiyah bölgesinde atışlı tatbikat, Conoco'da ise M777 Obüslerinin kullanıldığı atış provaları gerçekleştirmiştir. ABD-SDF ortak operasyonlarının yeniden başlamasından günler sonra kapasite açığını kapatmaya çalışan ABD Merkez Kuvvetler Komutanlığı, ancak 11 Aralık 2022 tarihinde iki önemli İslami Devlet Terör Örgütü liderinin öldürülmesiyle sonuçlanan tek taraflı bir Delta Force^{xiv} helikopter baskınına da izin vermiştir.

İmha edilen MH-60 Black Hawk modeli genel maksat helikopterinin görüntüsü. Operasyon esnasında hiçbir Amerikan komandosu yaralanmamış, ancak MH-60 Black Hawk modeli helikopter hasar görerek hurdaya ayrılmıştır. Helikopter bulunduğu yerde imha edilerek yanlış kişilerin eline geçmesi engellenmiştir. Fotoğraf: Ryan Chan via Twitter

İlave olarak, açık kaynaklı hava aracı uçuş takip izleme hizmetlerinden elde edilen veriler, İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetlerinin; iki vazifenin de eşit öncelikli olduğunu ortaya koyan; Ukrayna ile Irak-Suriye ortak sınırı arasında dönüşümlü olarak keşif görevlerine başladığını göstermiştir. Vazife, yerel ve bölgesel komutanlara, telsiz ve telefon kestirimleriyle belirlenen İslami Devlet Terör Örgütü militanlarının yerleri ve

hareketleri hakkında bilgi göndermeyi kapsamaktadır ve RC-135 Rivet modeli stratejik keşif uçağı tarafından gerçekleştirilmiştir.

İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetlerine mensup uçakların arasında, tıpkı ABD Hava Kuvvetlerinin yaptığı gibi havadan yakıt ikmal uçakları, stratejik ve taktik seviyeli keşif uçakları ve haberleşme uçakları bulunmaktadır. Bu kuvvetler, gerektiğinde Basra Körfezi ülkelerinde bulunan yakın üslerde konuşlu ABD muharebe birimleri tarafından da desteklenmektedir. RC-135W/V uçuşlarına ilave olarak yakın zamanlarda en az bir kez RC-135U Combat Sent modeli uçak Irak'a gönderilmiştir. RC-135U Combat Sent modeli uçaklar, düşmana ait sinyaller ve sayısal veriler gibi bilgileri harekât sahası ve ulusal düzeydeki liderlere göndermek için tasarlanan Boeing imali bir hava aracıdır.

Ancak bütün bu düzenlemeler, kapasite koruma ve bölgedeki İslami Devlet Terör Örgütü'nün kökünü kazımaya yönelik uzun vadeli çabalar için yeterli ve sürdürülebilir değildir. Her ne kadar koalisyon güçleri, birkaç günlük aradan sonra Doğal Kararlılık Harekâtı kapsamında ortak eğitim ve tatbikatlar ile devriyelere yeniden başlamış olsalar da, geçen birkaç günlük sürede devam eden Türk saldırıları, bu faaliyetlere Suriye Demokratik Güçleri'nin tam olarak katılımını engelleyerek ve gayretlerini terör örgütü üzerine yoğunlaştırmasını tehdit ederek, koalisyon güçlerinin uzun vadeli hedeflerini baltalamakta ve SDF'yi de bölgedeki ABD'nin düşmanları ile daha yakın ilişkilere girmeye zorlamaktadır.

Ukrayna'daki başarısızlıklarının ardından tekrar Suriye'deki Rus birliklerinin komutanlığı görevine getirilen, zalimliği ile ün yapmış Korgeneral Alexander Chaiko. Fotoğraf: Al Mayadeen English

Türk saldırılarının baskısı altında ezilen ve ABD müdahale ve desteğinden yoksun kalan Suriye Demokratik Güçleri, Suriye rejimi ve onun destekçisi Rusya Federasyonu gibi Suriye'deki diğer doğrudan ve üçüncü taraf paydaşlarla ilişki kurma fırsatlarını araştırmak zorunda kalmıştır. SDF komutanı Mazloun Abdi, son krizi yatıştırmak amacıyla Suriye'deki Rus kuvvetlerinin komutanıyla görüşerek, **“Rusya artık bizimle Türkiye arasında tarafsız bir konumda duruyor”** açıklamasını yapmıştır.

Suriye Demokratik Güçleri, Türk saldırılarını önleyebilmek amacıyla Rusya'ya doğru meylederken, fırsatı kaçırmayan Rusya SDF'ye, grubun kontrolü altındaki topraklar üzerindeki kontrolü Şam yönetimine resmen devretmesini sağlamak üzere Assad rejimiyle bir anlaşma imzalaması için baskı yapmıştır. Assad, ABD'yi işgalci bir güç olarak gördüğünden ve eline geçecek ilk fırsatta ABD kuvvetlerini tahliye etme konusunda açık ve net olduğundan, bu hareket Doğal Kararlılık Operasyonu'nu tehlikeye sokacaktır.

BÜYÜK KAZANAN – Suriye hükümetine bağlı Suriye Arap Ordusu mensubu bir asker, Türkiye sınırında, Aleppo kuzeyinde yer alan Kobane (Ain al-Arab – Arap Çeşmesi) kentinde bulunan bir elektrik direğine Suriye milli bayrağını asarken, 17 Ekim 2019, Fotoğraf: AFP

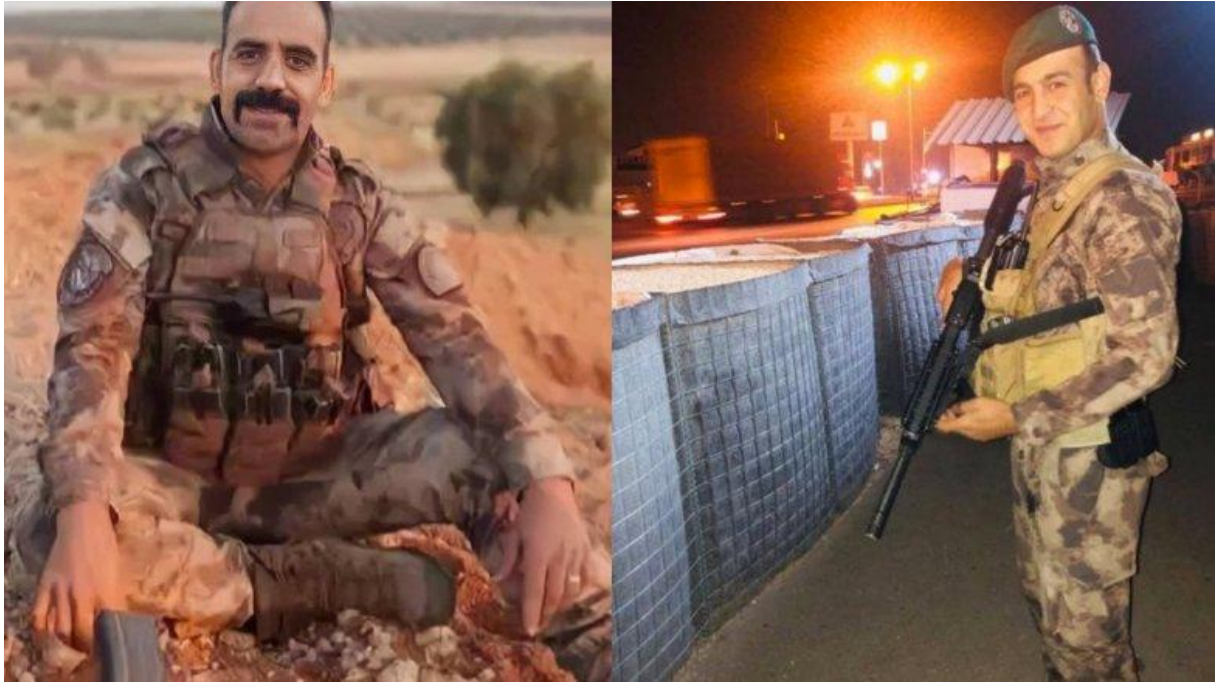
Şam yönetimi ile SDF arasında kapsamlı bir anlaşma olasılığı hâlâ zayıf olmaya devam etmektedir, ancak SDF Rusya'dan hava savunma sistemleri talep ettiğinden ve cephe hatlarındaki savunma mevzilerini güçlendirmek amacıyla da Şam

yönetiminden takviyeleri kabul ettiğinden, Türkiye gerginliği her tırmandırıldığında, SDF Şam ile anlaşmaya bir adım daha yaklaşmaktadır.

Türkiye'nin gerginliği her tırmandırışı, SDF'yi topraklarını korumak için Rusya'nın güvenlik şemsiyesine daha fazla bağımlı hale getirmekte ve bu durum da SDF'yi, Assad rejimi ile Doğal Kararlılık Operasyonunu aniden sona erdirecek zorunlu bir anlaşmaya karşı savunmasız hale getirmektedir.

Bir Model Seçmek

Ankara'nın işgal tehditleri artık Suriye anlaşmazlığının daimi bir özelliği haline gelmiş durumdadır ve Doğal Kararlılık Operasyonu ve SDF ile birlikte çalışabilme açısından uzun vadeli ve ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Hain terör saldırısında hayatlarını kaybeden iki özel harekât polisi Cihat Şahin ve Fatih Doğan. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu olayın ardından paylaştığı Twitter mesajında; “Kahraman Özel Harekat Polislerimiz Cihat Şahin ve Fatih Doğan, Fırat Kalkanı Bölgesi Mare’de, Tel Rıfat Bölgesi’nden PKK-PYD’nin güdümlü füze saldırısıyla şehit edildiler. Şehitlerimizin ailelerine, milletimize, emniyet teşkilatımıza başsağlığı ve sabır diliyorum” ifadelerine yer vermiştir.

Türkiye 2019 yılından bu yana, hem SDF'yi Türkiye sınırlarından uzak tutmak hem de ülkede bulunan ve 2023 ilkbahar seçimleri öncesinde varlıkları Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) için bir sorun haline gelen Suriyeli mültecilerin ülkelerine gönderilmesi için bir alan oluşturmak amacıyla, bütün kuzey Suriye’de 30 kilometre derinliğinde bir güvenli bölge işgal etmeye çabalamaktadır.

Rusya Federasyonu ve ABD, Ankara'ya, kuzeydoğu Suriye'de yeni topraklar işgal etmek amacıyla büyük bir saldırı başlatmaması konusunda defalarca baskı uygulamıştır, ancak Türkiye'nin artık gayriciddi bir hale gelen tehdit döngülerinin ardından gelen yoğun hava saldırı ve topçu bombardımanları halen devam etmektedir.

Türkiye Cumhurbaşkanı ve AKP lideri Erdoğan, düzenli olarak SDF'ye karşı yeni ve büyük bir taarruzun eli kulağında olduğuna yönelik sinyaller vermektedir. 2021 yılı sonbaharında Erdoğan, Suriye'de iki Türk polis memurunun hayatlarını kaybetmesiyle sonuçlanan bir saldırıda, SDF'nin bel kemiğini oluşturan YPG'yi^{xv} suçlamış ve bu saldırıyı **“bardağı taşırın son damla”** olarak nitelendirerek, Suriye'nin kuzeyinde 30 kilometre derinliğinde bir tampon bölge oluşturmak amacıyla yeni bir işgal hazırlığı niyetinde olduğunun sinyalini vermiştir. Ancak Rusya Federasyonu ve Amerika Birleşik Devletleri'nden gelen ortak muhalefet nedeniyle işgal planlarını Mayıs ayına kadar askıya almak zorunda kalmıştır. Bu tehdit, 13 Kasım 2022 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen bir bombalı saldırının^{xvi} ardından Ankara'nın saldırıdan YPG'yi sorumlu tutması nedeniyle yeniden ortaya çıkmıştır.

Solda Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve AKP lideri Recep Tayyip Erdoğan, solda ise Suriye sınırında bulunan Akıncı köyü yakınlarında toplanan Türkiye yanlısı Suriyeli savaşçılar, 11 Ekim 2019. Fotoğraf: BAKR ALKASEM/AFP VIA GETTY IMAGES

Türkiye'nin bu tehdit yükseltme döngüleri tutarlı ve istikrarlı bir patern izlemektedir. İlk olarak gerginliğin SDF tarafından tırmandırıldığı iddia edilmekte, ardından Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve AKP lideri Recep Tayyip Erdoğan'ın **“bardağı taşırın son damla”** ve yeni bir işgalin kapıda olduğuna yönelik ateşli konuşmaları gelmektedir. Ardından Türkiye, SDF liderlerini, kritik altyapıyı ve an az bir kez olduğu gibi, Birleşmiş Milletler tarafından finanse edilen bir okulu hedef alan hava saldırılarını yoğunlaştırmaktadır.

SDF bağlantılı gruplar ile Türk vekâlet savaşçıları arasında, sivilleri öldüren ve evler ile okulları yok eden, ayırım gözetmeyen bombardımanlar sürekli olarak taraflar arasındaki kısasa kısas gerginliği tırmandırmaktadır. İşgal tehdidi büyürken, hem ABD hem de Rusya Türkiye'ye gerginliği azaltması için baskı yapmaktadır. Ülkedeki en donanımlı iki yabancı güç olan ABD ve Rusya'nın ortak muhalefetiyle karşı karşıya kalan Ankara da, asla resmi olarak iptal etmese de, **“aceleye gerek olmadığını”** belirterek, yeni bir saldırıyı daima arka plana atmaktadır.

Daha İyi Bir Strateji

Türkiye'nin tehditleri her ne kadar Manbij ve Tal Rifaat gibi koalisyonun operasyonel kapsamı dışındaki bölgelere yönelik yeni bir işgal tehdidini içermiyor olsa da ve bu bölgeleri hedef almasa da, bu şiddet döngüsü, İslami Devlet Terör Örgütü'nü yok etmek amacıyla sürdürülen operasyonun bütünlüğünü tehdit etmekte, SDF'nin itibarını zedelemekte ve bölgede genişlemiş bir güç boşluğuna neden olmaktadır. Ankara, kuzeydoğu Suriye'deki hava saldırılarının temposunu sürdürse de sürdürmese de, kara saldırı tehditleri ile gerginliği yükseltse veya gerginliği azaltmayı seçse de, Amerika Birleşik Devletleri ve koalisyon ortakları, Türkiye'nin Pençe-Kılıç Harekâtı aracılığı ile tekrar tekrar gerginliği tırmandırmasını, İslami Devlet Terör Örgütü'ne karşı yürütülen operasyonların uzun vadeli uygulanabilirliği açısından bir uyarı olarak görmelidir.

YORUMSUZ - Fotoğraf: Nazeer Al-khatib/AFP via Getty Images

ABD'nin Suriye'de uyguladığı BWT stratejisi, yalnızca ABD'nin ortak kuvvetleri istikrarlı bir zeminde tuttuğu sürece başarılı bir yaklaşımdır, Türkiye'nin saldırganlığı Suriye Demokratik Güçleri'nin dengesini bozmaktadır. Ukrayna'da sürmekte olan savaş ve NATO'nun önemi, Türkiye'yi tamamen defterden silemeyecek kadar hayati

kılarken, Suriye'deki çatışan çıkarlar ABD'yi bir yol ayırımına getirerek BWT stratejisini tehlikeye sokmuştur. ABD, nihai geri çekilme hedefiyle Orta Doğu'daki operasyonlarının kapsamını daraltmaya devam ederken, bölgede güvenliği korumak maksadıyla kapasite geliştirmeye öncelik vermelidir. Kuzeydoğu Suriye'de gelecekte Türk askeri operasyonlarının sürme olasılığı göz önüne alındığında, ABD, üst düzey koalisyon ortaklarının ayakları altından halının çekildiği an için acil durum planları geliştirmelidir.

Washington geçmişte, zaman zaman Türkiye'yi yeni Suriye saldırılarından caydırabileceğini kanıtlamıştır. Ancak sürekli yinelenen işgale ramak kalma durumları istikrarı bozmaktadır. Politika yapıcılarının, son yıllarda Suriye kuzeydoğusunda yaşayanlar için hayatın bir gerçeği haline gelen gerginliğin tırmanma ve azaltma döngülerini önlemek maksadıyla, sağlam bir taktiğe sahip olmaları durumunda, Doğal Kararlılık Operasyonu çok daha sürdürülebilir olacaktır. Bu, ABD hükümeti açısından mütevazı ancak sürekli bir angajmanı gerektirmektedir.

İlk olarak ABD Dışişleri Bakanlığı, saldırgan tarafı açıkça belirtmeyen ve geniş çapta gerginliği azaltma çağrılarını yapmak yerine, kuzeydoğu Suriye'de sivillere ve sivil altyapıya zarar veren gerginliği tırmandırıcı eylemlerin hesabının sorulması yaklaşımını benimsemeli, saldırının faillerini açıkça belirtmeli ve rezil etmelidir. Bireysel saldırılara karşı gösterilecek proaktif ve isabetli bir tepki, ABD'nin ilgili bütün tarafların nezdinde kararlılık ve duruşunu çok daha net bir hale getirecektir.

İkinci olarak Beyaz Ev^{xvii}, bir Türk kara harekâtı durumunda açık ve eyleme koyulabilir bir yaptırım paketi geliştirmek için Kongre ile birlikte çalışmalı ve caydırıcılık sağlamak maksadıyla, saldırısının sonuçlarını önceden Ankara'ya net bir şekilde açıklamalıdır. Türkiye bir sonraki gerginlik tırmandırma döngüsüne başlamadan önce, bir işgalin sonuçlarını netleştirmek, Ankara'daki politika yapıcılarını duraklatabilecektir.

CHP yarın Şam'a gidecek yüz bulamayacak göreceksiniz ama inşallah biz en kısa zamanda Şam'a gidecek, oradaki kardeşlerimizle muhabbetle kucaklaşacağız. O gün de yakın. İnşallah Selahaddin

Eyyubi'nin kabri başında Fatiha okuyacak, Emevi Camisi'nde namazımızı da kılacağız. Bilali Habeşi'nin, İbn-i Arabi'nin türbesinde, Süleymaniye Külliyesi'nde, Hicaz Demiryolu İstasyonu'nda kardeşliğimiz için özgürce dua edeceğiz" Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Eylül 2012.

Son olarak, ABD Savunma Bakanlığı, grubu Türkiye'ye karşı misillemede bulunma, özellikle de hedef gözetmeksizin bombalama olaylarına girmeme konusunda uyarmak maksadıyla, SDF ile **sessiz ancak kesin** bir şekilde iletişim kurulmalıdır. Yaşanan son gerginlik tırmanma olayında, SDF'nin kontrolü altındaki topraklar Türkiye'nin güneyindeki bir okula roket fırlatmak için kullanılmış ve en az iki kişi hayatını kaybetmiştir.^{xviii} ABD, Suriye'deki ortaklarına bu tür saldırıların kabul edilemez olduğunu ve ABD'nin ortak güçlere yönelik sürmekte olan finansman ve desteğinin sürmesinin, sınır ötesi saldırıları sivillere yöneltmekten kaçınmak da dâhil olmak üzere, temel insan hakları normlarına saygı göstermelerine bağlı olduğunu açık ve net bir şekilde belirtmelidir.

Mukaddes Kürdistan bayrağının (Ala Rengin) İstanbul ve Ankara şehirlerini şerefliendirmesi nedeniyle aziz Kürt milleti ve diğer halklardan erdemli insanlar mutlu olurken, ırkçı ve faşist çevreler her zamanki gibi kin ve öfke kustular. (Sediyani haber sitesinden alıntıdır). Irak Kürt Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesud Barzani'nin, Türkiye'ye yaptığı ziyarette, İstanbul Atatürk Havalimanı Devlet Konukevi'ne gelişi sırasında kapının önündeki direğe ve Esenboğa Havalimanı'nda çekilen Irak Kürdistan Bölgesel yönetimine ait bayrakla ilgili tartışmalar üzerine, 28 Şubat 2017 tarihinde verdiği demeçte Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Binali

Yıldırım; **“Bir bayrak hikâyesidir gidiyor.** Irak Anayasası’na göre, kuzey Kürdistan Bölgesel Yönetimi özerk bir yapıdır. Parlamentosu, başbakanı, bakanları, bayrağı vardır ve dünyada da bu şekilde tanınır. Yeni bir uygulamaymış gibi bunu gündeme getirmenin iyi niyetle izahı mümkün değil. Türkiye, Irak’ın toprak bütünlüğüne sonuna kadar saygı duyar, Irak Anayasası’nın gereği neyse saygı duyar. Bizim bunun dışında başka diplomatik teamül geliştirmek gibi bir uygulamamız olmadı.” açıklamasını yapmıştır.

Türk ve Suriye liderleri, eşleriyle birlikte bir zamanlar mutlu günlerinde.

Gerginliğin bir kez daha tırmandığı son olay, ABD’nin kuzeydoğu Suriye’de bir güvenlik garantörü olarak oynadığı, Türk ve Kürt paydaşları arasındaki gerginliği azaltma kapasitesine sahip önemli rolü bir kez daha kanıtlamıştır. Ancak bölgedeki diğer aktörler, ABD’nin kararlı olmadığını algıladıklarında, eylemlerini buna göre ayarlayarak, İslami Devlet Terör Örgütü’ne karşı yürütülen mücadeleyi zamanından önce bitirmekle tehdit eden, gerginliği tırmandıran ve istikrarı bozan bir şiddet sarmalı yaratmaktadır. Neyse ki Washington’daki politika yapıcılar için, ABD’nin bu soruna olan ilgisinin devam ettiğini gösteren bir avuç ılımlı ama proaktif adım, tehlikeli tırmanma döngülerini proaktif olarak frenleyen, umut veren uzun vadeli bir strateji sunmaktadır.

Çevirenin Notları: NEWSLINES INSTITUTE haber sitesinde “Operation Claw Sword Exposes Blind Spots in the US’ NE Syria Strategy – Pençe-Kılıç Operasyonu ABD’nin Kuzeydoğu Stratejisindeki Kör Noktaları Açığa Çıkardı” başlığı ile

paylaşılan makalede ifade edilen görüş ve iddialar, yazarlar Caroline Rose, Aram Shabanian ve Calvin Wilder'e aittir. Yazının çevrilmesi ve paylaşılması Sun Savunma Net sitesi ve çevirenin yazıda ifade edilen görüş ve iddiaları paylaştığı anlamına gelmemektedir.

Makalenin orijinal metnine <https://newlinesinstitute.org/syria/operation-claw-sword-exposes-blind-spots-in-the-us-ne-syria-strategy/> üzerinden erişebilirsiniz.

NEWSLINES INSTITUTE FOR STRATEGY AND POLICY, web sitesinde paylaşılan ifadelerle göre; merkezi Washington'da bulunan ve dünyanın farklı bölgeleri jeopolitiği ve değer sistemlerine ilişkin derin bir anlayışa dayalı olarak, ABD dış politikasını geliştirmek amacıyla çalışan tarafsız bir düşünce kuruluşudur.

ⁱ PKK/KCK/YPG ve diğer terörist unsurları etkisiz hâle getirerek; Irak'ın ve Suriye'nin kuzeyinden halkımıza ve güvenlik güçlerimize yönelik terör saldırılarını bertaraf etmek ve hudut güvenliğini sağlamak, terörü kaynağında yok etmek amacıyla; Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın 51'inci maddesinden doğan meşru müdafaa haklarımız doğrultusunda, Irak'ın ve Suriye'nin kuzeyinde bulunan ve teröristler tarafından ülkemize saldırılarda üs olarak kullanılan bölgelere PENÇE KILIÇ HAVA HAREKÂTI icra edilmiştir.

ⁱⁱ Organizasyonun ismi Arapça al-Dawlah al-Islamiyah fi al- 'Iraq wa al-Sham (Kısaltması Da'ish veya DAESH) 'den gelmektedir. Batıda yaygın olarak İslami Irak ve Levant (Toros Dağlarının güneyindeki Orta Doğuda geniş alan, sınırları kesin olarak belli değildir) Devleti, İslami Irak ve Suriye Devleti ve Şam (her ikisi de IŞİD olarak kısaltılır), veya basitçe İslami Devlet (IS-Islamic State) olarak kullanılmaktadır.

ⁱⁱⁱ Suriye Demokratik Güçleri (Kürtçe: Hêzên Sûriya Demokratîk), Kürt, Arap, Süryani, Ermeni ve Türkmenlerden oluşan IŞİD'e karşı mücadele için oluşturulmuş ortak bir operasyon gücü. De Facto özerk olan Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'nin silahlı gücüdür. Silahlı gücünün çoğunu YPG oluşturur, oluşum olarak da YPG'ye bağlıdır. Amerika Birleşik Devletleri tarafından fonlanmış ve silahlandırılmıştır. VİKİPEDİ

^{iv} Eylül 2014' ayı içinde kurulan koalisyonda, İslami Devlet Terör Örgütü'nün kökünü kazımak ve yeryüzünden silmek amacıyla ABD'nin önderliğinde toplam 85 ülke bir araya gelmiştir.

^v Fotoğrafın çekildiği tarihte tümgeneral rütbesinde olan Jamie B. Jarrard, 28 Temmuz 2022'de korgeneral rütbesine terfi ettirilmiştir ve bu tarihten beri ABD Pasifik ordusu komutan yardımcılığı görevini yürütmektedir.

^{vi} Hudut güvenliğimize yönelik tehdit ve düşmanca tutumların artarak devam etmesi neticesinde; TSK tarafından uluslararası hukuk ve BM Sözleşmesi 51'inci maddesinde düzenlenen meşru müdafaa hakkı çerçevesinde, 09 Ekim 2019 tarihinde saat 16:00'da başlatılmıştır. Harekâtın Amacı - Hudutlarımızın güvenliğini sağlamak, güneyimizde terör koridoru oluşturulmasını engellemek, yerinden edilmiş Suriyeli kardeşlerimizin evlerine ve topraklarına dönüşlerini sağlamaktır.

^{vii} BWT Yaklaşımı: ABD Merkez Komutanlığı'nın (USCENTCOM) tanımına göre BWT operasyonel yaklaşımı; operasyonların, ABD veya ABD liderliğindeki koalisyonların etkin desteğiyle ve ABD'li yetkililer ve ortaklık anlaşmaları yoluyla devlet veya devlet dışı ortaklar tarafından icra edildiği operasyonlardır. BWT yaklaşımının ilgi sahasında Amerikan çıkarlarını koruyan kıvrak, esnek ve uyarlanabilir bir operasyonel yaklaşım olduğu kanıtlanmıştır. Vekalet savaşçısı kullanmakta uzman olan ABD'ye göre BWT yaklaşımı ayrıca çatışma öncesinde, esnasında ve sonrasında sağladığı avantajlar ile karmaşık ve kaynakların kısıtlı olduğu bir ortamda, küresel olarak giderek çok daha faydalı hale gelecektir.

^{viii} REFUGEES ASSOCIATION verilerine göre; 21 Nisan 2022 tarihi itibarıyla Türkiye'de en fazla Suriyeli mülteci bulunan ilk beş kent sırasıyla; İstanbul (542.045), Gaziantep (462.697), Hatay (433.875), Şanlıurfa (430.124) ve Adana'dır (256.435). Yerel nüfusa göre Suriyeli oranının en fazla olduğu yer ise %42.4 ile Kilis'tir. Hatay'da Suriyeli oranı ise %20.6'dır.

^{ix} Vekâlet savaşları Soğuk Savaş döneminde özellikle nükleer silahlanma yarışının düşüşe geçtiği dönemde ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki küresel güç rekabetinin bir parçası olarak ortaya çıkmış bir kavramdır. Karl Deutsch vekalet savaşı kavramını, iki güç arasındaki uluslararası çatışmanın uzantısı olarak üçüncü bir ülke topraklarında bu ülkedeki iç problemler üzerinden ve yine bu ülkenin insan gücü, kaynakları ve topraklarını kullanarak yürütülen savaş hali olarak tanımlar. Vekalet savaşlarında büyük güçlerin rolü, üçüncü ülkedeki iç çatışmada taraflardan birini destekleyerek, kendi küresel güç rekabetleri çerçevesinde sürdürdükleri politika ve stratejilerini yansıtmaları ve küresel rakiplerinin bu ülke üzerinde destekleri taraf ile hakimiyet kurmasına engel olmaya çabalamalarıdır. Bir diğer ifadeyle, bu tür savaşlarda büyük güçler birbiriyle doğrudan bir çatışmaya girmezler, bunun yerine nüfuzlarını ve güçlerini üçüncü ülke üzerinden kullanarak, dolaylı olarak çatışırlar. TR Güvenlik Portalı

^x Kürdistan Bölgesel Yönetimi, Kürdistan Bölgesi veya Irak Kürt Bölgesel Yönetimi, Irak'a bağlı, anayasal düzeyde varlığı olan özerk bir bölgedir. Yaklaşık 40.000 km²'den oluşan idari birim; batıda Suriye, doğuda İran, kuzeyde ise Türkiye ile komşudur. Bölgesel yönetimin başkenti Erbil'dir. Kürdistan Parlamentosu Erbil'de yer almaktadır, ancak Kürdistan Bölgesi anayasası tartışmalı Kerkük kentini Kürdistan Bölgesi'nin başkenti olarak

tanılmaktadır. Bölgenin nüfusu, 2018 sayımına göre 7.250.000'dir. Resmî dili Kürtçedir. Irak'taki Kürtler, 20. yüzyıl boyunca özerklik veya bağımsızlık için hareketlerde bulundular. Bunun sonucunda Irak Kürtleri, Saddam yönetimindeki Irak tarafından Araplaştırma politikasına ve Halepçe Katliamı gibi, katliamlara maruz kaldılar. Molla Mustafa Barzani ve Saddam Hüseyin arasında 1970 yılında yapılan anlaşma sonucu özerk yönetim kuruldu. 1974'de Saddam Hüseyin tarafından özerklik kaldırıldı ve Kürtler tekrar isyan etti. 1991 yılında tekrar, Kürtler tarafından bölgede tek taraflı özerklik ilan edildi ve Bağdat hükûmeti, Kürdistan Bölgesi'nin özerkliğini Saddam Hüseyin'in devrilmesinden sonra, 2005'te yeni bir Irak anayasası ile tanıdı. VİKİPEDİ

^{xi} Amerika Birleşik Devletleri Merkez Komutanlığı [İngilizce: United States Central Command (USCENTCOM)], Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı'nın 11 Müşterek Muharip Komutanlığından biridir. 01 Ocak 1983 tarihinde kurulmuş olup Hızlı Konuşlanma Ortak Görev Gücünün (RDJTF) önceki sorumluluklarını devralmıştır ve sorumluluk alanı, başta Irak ile Afrika'da Mısır ve Orta Asya'da Afganistan da dâhil olmak üzere bütün Orta Doğu'yu kapsamaktadır. Merkezi, Florida eyaletine bağlı Tampa kentinde bulunan MacDill Hava Kuvvetleri Üssü'nde yer almaktadır. Komutanlık, 1991 Körfez Savaşı'nda Çöl Fırtınası Harekâtı, Afganistan Savaşı ve Irak Savaşı da dâhil olmak üzere birçok askerî operasyonda ana Amerikan varlığı olarak faaliyet gösterdi. 2015 yılı itibarıyla CENTCOM güçleri öncelikli olarak Afganistan, Irak ve Suriye'de konuşlandırılmaktadır. VİKİPEDİ

^{xii} ABD Başkanı Donald Trump'ın Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve AKP lideri Recep Tayyip Erdoğan'a Mektubu:

Sevgili Bay Cumhurbaşkanı,

*Gelin güzel bir anlaşma için birlikte hareket edelim! Siz binlerce insanın katledilmesinden sorumlusu olmak istemezsiniz ben de Türk ekonomisini mahvetmekten sorumlu olmak istemiyorum ve bunu yapacağımı da biliyorsun. Rahip Brunson meselesinde sana bunun küçük bir örneğini vermiştim. Sizin bazı problemlerinizi çözmek için çok çaba harcadım. Gel bütün dünyayı hayal kırıklığına uğratma. Güzel bir anlaşma yapabilirsin. **General Mazloum** seninle müzakerelere ve geçmişte asla vermeye yanaşmadıkları tavizleri de vermeye hazır. Bana gönderdiği mektubun bir kopyasını gizli kaydıyla ekte sana gönderiyorum. Bu meseleyi doğru ve insani bir şekilde çözebilirsen iyi olarak tarihe geçeceksin. İyi şeyler olmaz ise seni sonsuza kadar bir şeytan olarak göreceğim. Kabadayılığını bırak. Aptallık etme! Seni sonra arayacağım. Saygılarımla,*

^{xiii} Opération Chammal – Fransa ordusunun Irak ve Suriye'de İslami Devlet Terör Örgütü'nün yok edilmesi amacıyla ve Irak Ordusu'na yardım etmek amacıyla başlattığı askeri operasyondur. Operasyon ismini, Irak ve Basra Körfezi ülkelerinde esen kuzeybatı rüzgârından (Şimal Yeli) almaktadır. Irak topraklarına hava saldırıları

19 Eylül 2014, Suriye topraklarına hava saldırıları ise Eylül 2015 sonlarına doğru başlamıştır. Suriye'ye düzenlenen hava saldırıları, Assad'ın elini güçlendirmemek amacıyla sınırlı kapasitede gerçekleştirilmiştir. 13 Kasım 2015 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenen saldırıları üstlenen İslami Devlet Terör Örgütü, bu saldırıların Opération Chammal harekâtına misilleme olarak yapıldığını açıklamıştır.

^{xiv} Delta Force veya Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı'nca Combat Applications Group (Türkçe: Muharebe Başvuru Grubu) olarak bilinir, elit Special Operations Force (SOF) (Türkçe: Özel Operasyon Kuvveti) ve Ortak Özel Harekât Komutanlığı (JSOC) teşkilatını tamamlayan unsurdur. Amerika Birleşik Devletleri Ordusu US Army'nin Donanma Mevkidaşı US Navy DEVGRU ile birlikte iki adet birinci seviye anti-terörist ve özel görev birimidir. Delta Force, özel en iyi operatörlerden ve özel eğitimlerden geçirilmiş ve dikkatlice seçilmiş ordu askerlerinden oluşmaktadır. Delta Force'un birincil görevi anti-terörizm, isyan karşıtlığı ve ulusal arabuluculuk operasyonlarıdır, buna rağmen birçok gizli görevleri üstlenen fazlasıyla esnek bir teşkilattır, bu gizli görevler dahilinde rehine kurtarmak, baskın yapmak ve gizli düşman güçlerini ortadan kaldırmak bulunmaktadır. VİKİPEDİ

^{xv} YPG (VayPiCi), tam adı Halk Savunma Birlikleri (Kürtçe: Yekîneyên Parastina Gel), Suriye'de faaliyet gösteren, *de facto* özerk olan Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'ne bağlı çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu silahlı örgüt. Suriye Demokratik Güçleri bileşendir ve silahlı gücünün çoğunu oluşturur. Kadın Koruma Birlikleri (YPJ), YPG'nin kadın kolu, YPG Enternasyonal ise yabancı gönüllülerden oluşan koludur. Resmî ve gayri resmi uluslararası birçok düşünce kuruluşu ve istihbarat teşkilatı raporlarında; YPG'nin PKK ile ilişkisi bulunduğu ve aralarında örgütsel ve ideolojik bağlantılar bulunduğu dair bilgiler yer aldı. Bunun yanı sıra birçok siyasetçi, diplomat ve güvenlik uzmanı; YPG'nin, PKK'nın Suriye uzantısı olduğuna dair görüş bildirdi. Örgüt, Türkiye tarafından PYD ile birlikte terör örgütü olarak kabul edilmektedir. Ayrıca Katar'ın terör örgütleri listesinde yer almaktadır. YPG; insan hakları örgütleri tarafından aralarında reşit olmayan çocuk askerler kullanmak, etnik temizlik ve yerel halkı zorla yerinden ettirmenin de bulunduğu savaş suçlarını uygulamak, uluslararası hukuku ve insan haklarını ihlal etmekle suçlandı. Örgüt ise söz konusu iddia ve suçlamaları yalanladı. VİKİPEDİ

^{xvi} *İstiklal Caddesi'ndeki saldırıyla ilgili olarak İçişleri Bakanı Süleyman Soylu; "Bu eylemi gerçekleştirilenlerin bize ne mesaj vermek istediklerini biliyoruz. Bu mesajı aldık. Karşılığın daha ağır vereceğiz. Bu mesajın karşılığı net bir şekilde ortaya çıkacaktır. Elbette ki büyük üzüntümüz var. Altı terör şehidimiz var. Allah rahmet eylesin. Hepsinin ayrı bir hikayesi var. Amerika'dan yapılan taziye mesajının da katilin olay yerine ilk gelenlerden birisi olduğu gibi bir değerlendirmenin esas olduğunu düşünüyorum. Bunlara kendi senatolarından para gönderen sözde müttefiklerimizin herhalde samimiyetsizlikleri ortadadır. Bize bu acıyı yaşatanların*

daha misli ve kat kat acıyı yaşayabilecekleri bir karşılığı yakın bir zamanda onlara göstereceğiz” açıklamasını yapmıştır.

^{xvii} White House – İngilizce – Beyaz Ev
Maison Blanche – Fransızca – Beyaz Ev
Weißes Haus – Almanca – Beyaz Ev
Casa Bianca – İtalyanca – Beyaz Ev
ホワイトハウス – Japonca – Beyaz Ev
белый дом – Rusça – Beyaz Ev
Casa Blanca – İspanyolca – Beyaz Ev
White House – Türkçe – Beyaz Saray

^{xviii} Gaziantep’in Karkamış ilçesine Suriye’nin Ayn El Arap bölgesindeki PKK/YPG’li teröristler tarafından düzenlenen roketli saldırıda beş yaşındaki Hasan Karataş ile 22 yaşındaki öğretmen Ayşenur Alkan hayatlarını kaybetmiştir. Hain saldırıyla ilgili olarak İçişleri Bakanı Süleyman Soylu; *“Bugün 11.15 sularında o saatten bu saate kadar 10 adet atım gerçekleşti. Bugün Milli Eğitim Bakanımız ile de protokol programımız söz konusuydu. O esnasında aldığımız haberle sayın Valimizle de kurduğumuz temasla değerlendirmeleri alabilme imkânına sahip olduk. Karkamış'ta sivil yerleşim yerlerine hem de okullarımızda saldırı oldu. Okulun hemen bahçe duvarının dışına bir düşüm söz konusu oldu. Oradan oluşan basınçla da maalesef öğretmen odasının camları kırılması suretiyle bir kardeşimizi, bir öğretmenimiz 22 yaşında Ayşenur alkan öğretmenimiz şehit oldu”* açıklamasını yapmıştır.